

Dagliglivets funksjon hos barn med Cerebral Parese Multi-senter studie

Phd Gro CC Løhaugen
Nevropsykolog
Sørlandet Sykehus Arendal

Oslo, Januar 2017

Habiliteringstjenesten for barn og ungdom (HABU)

Kliniske grupper som følges hos oss:

Barn med store kognitive vansker

Nevrologiske tilstander, inkludert CP

Barn med muskelsykdommer

Autisme spektrum lidelser

Oppfølging av barn født for tidlig eller med andre tidlige risikofaktorer som kan ha betydning for senere utvikling.

Vi tilbyr:

Diagnostisering / tverrfaglig utredning

Tiltaksplanlegging

Oppfølging fra 0-18 års alder.

Multi-senter studie: Arbeidsminnetrening for barn med CP.

Samarbeidspartnere:

CP-foreningen

CP-registeret

Extra stiftelsen

HABU Vestfold, HABU Telemark,

HABU Aust-Agder

Professor Torstein Vik, NTNU

Professor Jon Skranes, NTNU

Phd Harald Beneventi

Ass.Professor Guro Andersen

Nevropsykolog Geir Walther

Phd Heidi Furre Østgård

Fysioterapeut Cato Sundberg

Kognitiv funksjon hos barn med CP

- Kognitive vansker som medfører generelle og spesifikke lærevansker, er hyppigere blant barn med CP enn i barnebefolkningen forøvrig.
  - (Jenks et.al. 2009; White et.al. 2005).
- Inntil 30-40 % av barn med CP har store forståelsvansker
- Spesifikke lærevansker hos inntil 30% av barn med CP
- 30-40% har tilleggsvansker i form av epilepsi.
  - Kilde: CP-foreningen sine hjemmesider.

Vi vet mindre om dagliglivets funksjon

- Hvordan klarer barnet seg i hverdagen?
- Hvor selvstendige er barna med CP i forhold til alder?
- Står hjelpebehovet i hverdagen i forhold til kognitivt nivå?

Vi vet mindre om dagliglivets funksjon

- Sosial deltakelse blant personer med mild CP (bevart gangfunksjon) som ikke har store lærevansker, følger «normalutvikling»:
- Utviklingen over tid påvirkes negativt hos dem som har:
  - Epilepsi
  - Talevansker

1 norsk undersøkelse med 10 barn født for tidlig med CP

- adaptive ferdigheter (totalt sett) forklart ved store forståelsesvansker (mean IQ 60)

Fjørtoft et.al. 2015

Inklusjonskriterier

«Arbeidsminnetrening for barn med CP»

- CP
- Alder: 6-17 (18) år
- Må kunne bruke PC

Eksklusjonskriterier

- Blindet eller døvhet
- Fotosensitiv epilepsi

Metoder

- Generelt evnenivå (IQ)(WPPSI-III eller WISC-IV)
- Vineland Adaptive Behaviour Scales 2. utgave

Definisjon av adaptiv atferd:

“*Adaptive behavior* refers to the effectiveness or degree with which individuals meet the standards or personal independence and social responsibility expected for age and cultural groups.”

Adaptiv atferd er:

- Aldersadekvat
- Defineres ut fra andres forventninger
- Defineres ut fra typisk funksjon, ikke hva man er kapabel til
- Er modifiserbar
  - Sparrow, Yale University, 2009

Metode: Skandinavisk versjon av Vineland Adaptive Scales II

Intervju eller selvutfylling til
foresatte og lærer.

Bakgrunn for bruk

- Vurdere grad og omfang av forsinkelse i utvikling
- Avdekke diskrepans mellom evnenivå og faktisk funksjon
- Nødvendig v/ vurdering av Psykisk Utviklingshemning
  - 1. IQ under 70
  - 2. Barnet skal vise begrenset kapasitet til å tilpasse seg daglige krav i vanlige/normale sosiale omgivelser. Dette skal praktiseres som det andre av to gjeldende kriterier i følge Verdens helseorganisasjon (ICD-10) og American Psychiatric Association (DSM-IV).

Brukes til:

- Bekrefte diagnose
- Behov for særlige tiltak (spes.ped)
- Planlegge intervensjon
- Følge utvikling/effekt av tiltak
- Se endring over tid
- Forskning

Skandinavisk normering

- 2 år til 21 år og 11 mnd
- Lærerskjemaet: ikke normert!
- Samme normer både for intervju og spørreskjema-versjon.

Skandinavisk normering

- Totalt ca 1700 deltakere
- Norge, Sverige og Danmark.
- Liten overvekt av jenter
- 4.1 % annet morsmål enn bostedsland

Aldersgrupper

- Flest blant de yngste (raskest utvikling):

Alder	2.0-4.11	5.0-9.11	10.0-11.11	12.0-15.11	16.0-21.11
%	33.1	29.7	12.4	12.4	12.4

Sosioøkonomisk status

- Høyeste fullførte utdanning

- Ikke spurt om yrke...

- Få med bare grunnskole, mange med høyere utdanning.

Eksklusjonskriterier for å delta i normgruppen:

- Språkvansker foreldre

- Barnet innskrevet i PPT, BUP e.l.
- Diagnoser: Asperger syndrom, autisme, ADHD, PUH, Språkforstyrrelse

Hvem fylte ut?

- 69% mor
- 31 % far
- Liten forskjell mellom landene

Utfordringer ved selvutfylling

- Foreldre misforstår til tross for “eminent” forklaring
- Stopper før man skal i forhold til alder/funksjon
- Starter ved barnets alder til tross for manglende mestring hos barnet
- Hopper over spørsmål
- Svarer “vet ikke”

Indekser	Delskala
Kommunikasjon	Lytte og forstå
	Snakke og uttrykke seg
	Lese og skrive
Dagliglivets ferdigheter	Personlig selvhjelpenhet
	Husarbeid
	Orientering i nærmiljøet
Sosiale ferdigheter	Mellommenneskelige relasjoner
	Lek og fritid
	Mestringsevner
Motorikk	Grovmotoriske ferdigheter
	Finmotoriske ferdigheter
Generelle adaptive ferdigheter	

Vineland indekser og del-skalaer

Indeksene har et gjennomsnitt på 100 og standard avvik på 15.

Normale skårer: 70-115
 Lett nedsatt: 70-85
 Betydelige vansker vil reflekteres i skårer under 70.

Resultater

- Vi jobber med en artikkel hvor tallmaterialet presenteres.

Deltakere I

- 65 foresatte besvarte Vineland ved baseline og 38 ved oppfølgingen.
- Barna var i alderen 6-18 år (mean 10.3) ved baseline og 7-19 år (mean 11.7) ved oppfølgingen.
- I snitt var det 10,7 mnd mellom de to tidspunktene

